

BELEIDSNOTA NOORD-ZUIDSAMENWERKING 2005 – 2006

dienst Welzijn
P.A.Vynckelein 1
8210 Zedelgem
tel. 050/28.83.38
welzijn@zedelgem.be

maart 2005

Waarom wil de gemeente Zedelgem actief zijn op het terrein van de Noord-Zuidsamenwerking?

Er zijn verschillende invalshoeken van waaruit het gemeentebestuur ertoe kan komen op het vlak van Noord-Zuidsamenwerking activiteiten te ontplooiën.

De belangrijkste reden is ongetwijfeld de gigantische afmeting van het Derde Wereldvraagstuk. Iedere bewoner van deze planeet heeft de plicht om zich solidair op te stellen met zijn medeburgers.

Vanuit sociaal-economisch standpunt is het allang duidelijk dat wij meer dan ooit wereldburgers geworden zijn. De gemeente is het niveau waarop de burgers in eerste instantie hun relatie tot de wereld beleven.

Vanuit een oprecht gevoel van solidariteit kan de burger van oordeel zijn dat er wat aan het onrecht in de wereld gedaan moet worden, ook op het gemeentelijke niveau. Solidariteit betekent zeker ook een positief beleid tegenover vluchtelingen en asielzoekers.

Elke gemeente heeft met het Zuiden te maken, hetzij door persoonlijke, hetzij door economische of culturele banden. Het behoort tot de taak van de gemeente haar burgers de kansen te bieden om de Noord-Zuidproblematiek beter te leren kennen en om zo tot hechte samenwerking te komen op voet van gelijkheid en wederzijds respect.

Welke visie hanteert de gemeente ten opzichte van de Noord-Zuidproblematiek?

Wat de Noord-Zuidproblematiek betreft, beschouwt de gemeente het sensibiliseren van de bevolking als haar voornaamste taak. Als gemeente staat zij het dichtst bij de burger en bevindt zich dan ook in de ideale positie om haar burgers kansen te bieden om de Noord-Zuidproblematiek beter te leren kennen.

In de algemene beleidsverklaring 2000-2006 “Werken aan een bloeiend groot-Zedelgem” werd daarom het accent in het gemeentelijke beleid ontwikkelingssamenwerking gelegd op sensibilisering.

Huidige toestand (december 2004) van de Noord-Zuidsamenwerking in de gemeente Zedelgem

In 1983 werd de Gemeentelijke Derde Wereldraad Zedelgem opgericht, als pluralistische adviesraad inzake Noord-Zuidproblematiek (erkenning als gemeentelijke adviesraad door de gemeenteraad op 11 oktober 1984). De Derde Wereldraad bleef onafgebroken actief tot zij in 2000 werd omgevormd tot de Gemeentelijke Raad voor Ontwikkelingssamenwerking (de GROS), die tot op vandaag bijzonder actief blijkt te zijn. De GROS bestaat uit een vaste kern van een tiental vrijwilligers waarvan de meeste al van bij de start van de Derde Wereldraad lid waren.

Gedurende de opeenvolgende legislaturen sinds 1983 kon Zedelgem rekenen op een schepen van Ontwikkelingssamenwerking, dit waren dhr. Eric Vandebussche (1983 – 1988), dhr Etienne Feys (1989 – 1994), dhr. Willy Maenhout (1995 – 2000) en momenteel dhr. Jurgen Dehaemers die bij zijn aanstelling de fakkel overgenomen heeft van dhr. Joël Vandamme (2001 – 2003).

Sinds 1983 beschikt de gemeente over een eigen budget voor ontwikkelingssamenwerking. Ook stelde de gemeente bij heel wat gelegenheden de gemeentelijke infrastructuur ter beschikking en zorgde zij voor logistieke ondersteuning.

In die periode stelde de gemeente ook altijd een ambtenaar ter beschikking ter ondersteuning van de activiteiten van de GROS.

Last but not least dient gewezen op de talrijke activiteiten die door of onder impuls van de GROS worden georganiseerd. De jaarlijkse 11-11-11 campagne, het Derde Wereldfeest en later het Noord-Zuidbuffet, de culturele manifestaties rond Noord-Zuid, vormings- en informatieavonden, scholenwerking enzovoort, zijn slechts enkele voorbeelden van deze activiteiten.

De 7 pijlers van het Zedelgems Noord-Zuidbeleid

I. Een coherent en planmatig beleid

Het college streeft ernaar om voor elke sector een beleidsplan op te stellen. Dit geldt ook voor de welzijnsmateries zoals ontwikkelingssamenwerking. Om planmatig te kunnen werken stelt het gemeentebestuur een beleidsnota Gemeentelijk Noord-Zuidbeleid op.

Dit is een openbaar document waarin het gemeentebestuur meedeelt welk beleid zij inzake Noord-Zuidverhoudingen van plan is te voeren, en dat de concrete stappen aangeeft om dit beleid te realiseren.

Jaarlijks, voor eind oktober, wordt het beleid van het voorbije jaar geëvalueerd, en worden er eventueel voorstellen geformuleerd om dit beleid bij te sturen.

2. Inspraak via de adviesraad

Zoals met alle andere adviesraden en als bewijs dat de sector Noord-Zuidbeleid nu serieus genomen wordt en een volwaardige plaats in het gemeentelijk beleid heeft, is het belangrijk om over te gaan tot de oprichting van een erkende adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking in toepassing van artikel 120 bis van de nieuwe gemeentewet.

Het erkennen van de adviesraad houdt in dat een afsprakennota tussen de adviesraad en het gemeentebestuur wordt opgesteld.

De samenstelling van de adviesraad dient voldoende representatief te zijn voor de initiatieven werkzaam rond de Noord-Zuidproblematiek op de gemeente.

De adviesraad heeft bij voorkeur de volgende samenstelling:

- vertegenwoordigers van elke organisatie in de gemeente die actief bezig is met ontwikkelingssamenwerking,
- de ambtenaar van de dienst welzijn,
- de schepenen voor ontwikkelingssamenwerking,
- een aantal individueel geïnteresseerden,
- vertegenwoordigers van de politieke fracties als waarnemers zonder stemrecht,

De naam voor de adviesraad wordt door de leden gekozen.

De raad stelt in samenspraak met de ambtenaar een huishoudelijk reglement op dat volgende zaken regelt:

- aanduiding van voorzitter en ondervoorzitter,
- de vergaderwijze,
- frequentie van vergaderen,
- verslaggeving,
- het financiële beheer,
- e.a.

De taak van de adviesraad is in de eerste plaats advies verstrekken aan het college van burgemeester en schepenen en de gemeenteraad inzake Noord-Zuidproblematiek. De adviezen die de adviesraad op vraag of op eigen initiatief formuleert worden door het college en eventueel de gemeenteraad behandeld. Een geformuleerd advies is niet bindend.

Indien het college of de gemeenteraad het advies niet opvolgt, kan het bestuur dit zowel mondeling als schriftelijk motiveren.

De adviesraad moet een forum zijn waar alle actoren, individuen of groepen, die actief rond een aspect van de Noord-Zuidproblematiek een plaats hebben.

Er worden activiteiten georganiseerd in samenwerking met de dienst welzijn en rekening houdend met het beschikbare budget en de geldende regels en procedures.

De adviesraad stelt jaarlijks, voor eind oktober, een activiteitenprogramma voor het volgend jaar samen.

3. Continuïteit en ondersteuning van het gemeentelijk Noord-Zuidbeleid

De schepenen van internationale samenwerking

Bij de aanvang van elke nieuwe legislatuur wordt een schepenen van internationale samenwerking aangeduid. Er wordt verwacht van elke schepenen dat hij/zij zich engageert voor het mandaat en zijn/haar diverse bevoegdheden.

De schepen van internationale samenwerking wordt geacht over voldoende kennis van de Noord-Zuidproblematiek te beschikken, of bereid te zijn zich in te werken. Er wordt ook een sterke persoonlijke motivatie verwacht.

De schepen van internationale samenwerking draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het gemeentelijk Noord-Zuidbeleid. Hij/zij zorgt dat de mondiale problematiek geïntegreerd wordt in het globale beleid van de gemeente.

Vanwege de schepen kan een belangrijke signaal- en hefboomfunctie uitgaan naar de bevolking toe.

Ambtelijk niveau

Ontwikkelingssamenwerking zit ingebed in de dienst welzijn. De dienst telt twee full-time medewerkers. De tijd die deze dienst als ondersteuning van de adviesraad zal of kan besteden hangt af van de noodwendigheden van het moment. Dit kan betekenen dat op bepaalde momenten meer dan halftijds aan ontwikkelingssamenwerking zal of kan gewerkt worden. Bij een goede verstandhouding en samenwerking tussen de adviesraad en de dienst welzijn zal deze personeelsinzet voldoende garanties bieden voor goede resultaten op vlak van het uitvoeren van het beleid van ontwikkelingssamenwerking. De adviesraad dient bij de uitstippeling van zijn werking rekening te houden met de beschikbare personele middelen.

4. Informatie en sensibilisering

Sensibilisering wordt door het college beschouwd als de voornaamste opdracht van een gemeentelijk beleid ontwikkelingssamenwerking. Dit gebeurt via het geven van informatie en het organiseren van activiteiten.

De dienst welzijn programmeert in samenspraak met de adviesraad een viertal grote activiteiten per jaar. Deze worden tegen eind oktober van het voorgaande jaar in een jaarprogramma vastgelegd.

Het gemeentebestuur wil ook de socio-culturele organisaties stimuleren om eigen initiatieven en activiteiten rond Noord-Zuidproblematiek te organiseren. Hiertoe wordt een subsidiereglement voor projecten rond ontwikkelingssamenwerking ontwikkeld dat voor advies wordt voorgelegd aan de adviesraad.

Informatie over de Noord-Zuidproblematiek kan aan bod komen in het infoblad van de gemeente en op de website. De gemeente wenst immers een coherente communicatie te voeren langs een duidelijk kanaal met aandacht voor alle facetten van het beleid.

Het gemeentebestuur vervult ook een voorbeeldfunctie in haar aankoopbeleid, dit is eveneens een vorm van sensibilisering.

5. Educatie

Het uiteindelijke doel van een Noord-Zuidbeleid zou een blijvende gedragsverandering bij de burger moeten zijn. De gemeente wil dan ook deze educatieve taak op zich nemen.

In de eerste plaats dient er aan de scholen en de verenigingen de mogelijkheid geboden te worden om in te spelen op mondiale problematiek. Dit kan gebeuren door het ondersteunen van eigen initiatieven of door het aanbieden van educatieve pakketten allerhande.

Aan de burger moet de gelegenheid geboden worden om zich in te werken in de Noord-Zuidproblematiek via allerhande culturele of informatieve activiteiten. Formules kunnen onder andere zijn: vormings- en informatieavonden, organiseren van of deelnemen aan culturele manifestaties, promoten van wereldwinkelproducten en zo meer.

Het college wenst op korte termijn een overleg met de directies in het leven te roepen waar verschillende aspecten van het gemeentelijk beleid met relevantie voor de scholen behandeld wordt, ook ontwikkelingssamenwerking.

De adviesraad kan projecten naar scholen toe organiseren; vooraleer de scholen erbij betrokken worden dienen de projecten concreet te zijn en goedgekeurd te worden door het college van burgemeester en schepenen. Bij goedkeuring kunnen daarvoor ook de nodige financiële middelen vrijgemaakt worden.

6. Hulp aan het Zuiden

Het gemeentebestuur ziet haar taak meer in de richting van sensibilisering dan in rechtstreekse financiële ondersteuning van acties in het Zuiden.

De straatactie van 11.11.11 is een initiatief dat beide elementen combineert; dit initiatief geniet dus de volledige steun van het gemeentebestuur.

Er wordt een subsidiereglement uitgeschreven. Iedere organisatie die binnen de gemeente actief is rond Noord-Zuid beleid moet kunnen gesubsidieerd worden voor projecten in het kader van de Noord-Zuidproblematiek.

11.11.11 actie

Deze actie geniet de steun van het gemeentebestuur. Ieder jaar wordt een bedrag vastgelegd uit het artikel van de subsidies. Dit bedrag wordt vastgelegd op advies van de adviesraad.

Noodhulp

Ieder jaar wordt een bedrag op de begroting voorzien om noodhulp mee te financieren bij natuurrampen of door mensen veroorzaakte rampen.

Het bestaan van een nationale campagne wordt als criterium aanvaard voor noodhulp.

Hier dient de adviesraad alert te zijn.

Wereldpartners

De gemeente Zedelgem heeft geopteerd om deel te nemen aan de formule van wereldpartners. Dit betreft een langdurig engagement. Hiervoor werd het Comité Anti-Bwaki, een organisatie uit Zuid-Kivu uitgekozen. Anti-Bwaki betekent letterlijk “tegen ondervoeding”. Het CAB verleent vooral technische ondersteuning en begeleiding aan ontwikkelingscomités, boeren – veetelers – en vrouwengroepen alsook aan de vakbonden in Bukavu en de rest van de provincie Zuid-Kivu. Het bedrag wordt toegekend via 11.11.11.

Wereldwinkel

De wereldwinkel beschikt vandaag al over een subsidiebedrag. Dit bedrag wordt behouden, maar de gemeente kan wel aanvullende logistieke ondersteuning bieden. De gemeente onderzoekt of er eventueel een lokaal ter beschikking kan worden gesteld.

7. Voorzien van voldoende middelen

Het streven naar een financiële inbreng van de gemeente van 0,7% van de gewone begroting is in de huidige financiële context niet haalbaar. In de toekomst kan er aan gedacht worden om dit te laten groeien. Wanneer de middelen het toelaten zal dit uiteraard stapsgewijs ingevoerd worden.

Ieder jaar worden voldoende kredieten ingeschreven op de begroting. Kredieten die kunnen gebruikt worden voor de vooropgestelde werking van een Noord-Zuid beleid.

Voor de organisaties van de adviesraad wordt bij goedkeuring logistieke ondersteuning geboden.

8. Takenpakket van de Noord-Zuidambtenaar

Het takenpakket van de gemeentelijke ambtenaar bevoegd voor het Noord-Zuid beleid wordt in onderling overleg tussen de adviesraad en de ambtenaar vastgelegd in de afsprakennota die goedgekeurd dient te worden door het college van burgemeester en schepenen en door de gemeenteraad.